

TO JEST FRAGMENT KSIĄŻKI
WYDANEJ NAKŁADEM

AGENCJI WYDAWNICZEJ

Z CAŁĄ NASZĄ OFERTĄ WYDAWNICZĄ MOŻNA
ZAPOZNAĆ SIĘ NA STRONIE:

agencjawydawniczapdn.pl

.....

..... OPOWIADAMY O HISTORII MIEJSC, RZECZY I LUDZI

..... DOKUMENTUJEMY, BY OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

..... NASZE KSIĄŻKI DAJĄ WIEDZĘ I REFLEKSJĘ

agencjaPDN
wydawnicza

KRZYSZTOF GARBACZ

SPOJRZENIE W PRZESZŁOŚĆ RODZIN

*Mysakowskich, Nowakowskich,
Kucharskich i Gryblewskich*

Zielona Góra 2020

CZĘŚĆ I

*Mysakowscy, Nowakowscy
i Kucharscy*

Projekt okładki i skład
Aleksandra Adamczyk

Obróbka komputerowa skanów
Krzysztof Garbacz

Współpraca redakcyjna
Ewa Garbacz

Korekta
Ewa Nodzyńska

© Copyright by Krzysztof Garbacz 2020

Wydanie I

ISBN 978-83-951214-8-7

Wydawca
Agencja Wydawnicza „PDN”
Zielona Góra
kontakt@agencjawydawniczapdn.pl
www.agencjawydawniczapdn.pl

Druk i oprawa
TOTEM.COM.PL
Inowrocław

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana i przetwarzana w jakiegokolwiek formie bez pisemnej zgody Agencji Wydawniczej „PDN”.

WSTĘP

Ponad 100 lat temu na terenie leśnego regionu zwanego Biłgorajszczyzną, wówczas leżącego na zachodnim skraju Imperium Rosyjskiego, splotły się losy trzech rodzin. Byli to Mysakowscy, Nowakowscy i Gryblewscy, do których z czasem dołączyli Kucharscy. Niewiele wiedziałbym o losach niektórych ich przedstawicieli, gdyby nie to, że szczęśliwie zachowały się do dziś w mojej rodzinie po kądzieli archiwalia, takie jak listy, kartki pocztowe, dokumenty urzędowe, wzbogacone nagrałymi na taśmie magnetofonowej i dyktafonie wspomnieniami kuzynek: Jadwigi Karpińskiej z Mysakowskich i Hanny Dąbrowskiej z Gryblewskich, a także mojej mamy Aliny Garbacz z domu Kucharskiej. Niestety, archiwaliów, które dotyczyłyby części moich przodków po mieczu – Garbaczów i Stępników, już nie odnajdę, bowiem te w znacznym stopniu spłonęły razem z ich domem 11 września 1939 roku podczas ataku lotniczego Niemców na Biłgoraj, połączonego z podpaleniem miasta przez dywersantów. Tego dnia zginęła, uderzona odłamkiem rozerwanej butli gazowej, moja babcia Maria Garbacz.

Z czasem, w miarę zapoznawania się z treścią dokumentów, coraz bardziej zagłębiałem się w skomplikowane, niekiedy pełne dramatyzmu życiorysy niektórych członków opisywanych w niniejszej książce rodzin, którzy z racji swoich profesji byli zmuszeni kilkakrotnie w swoim życiu do zmiany miejsca zamieszkania. Mój prapradziadek Jan Mysakowski z zawodu był kaflarzem, ale wędrowkę po Lubelszczyźnie odbywał jako organista, gdyż tę profesję uprawiał. Ostatnim etapem jego wędrowki była Huta Krzeszowska – wieś położona w dawnym powiecie biłgorajskim. Kontynuatorem działalności Jana był jego syn Antoni, jeden z głównych bohaterów mojej opowieści o rodzinie Mysakowskich. Jego życie wśród leśnej krainy, zwanej Lasami Janowskimi, zostało przerwane

przez aresztowanie i zsyłkę na Sybir, co dramatycznie wpłynęło na losy jego żony Stanisławy i ich dzieci.

Stanisława Mysakowska, z domu Nowakowska, pochodziła z rodziny leśników, która początkowo mieszkała na Kielecczyźnie. Około 1880 roku jako dziecko przyjechała na tereny Ordynacji Zamojskiej, gdzie osiedlili się jej rodzice, Jan i Elżbieta, najpierw w podbiłgorajskich leśniczówkach, między innymi w Borowcu koło Łukowej, następnie w okolicy Huty Krzeszowskiej, Kraśnika oraz Tomaszowa Lubelskiego. Jan Nowakowski, i z czasem jego synowie, objęli stanowiska w służbie leśnej na terenie ordynackich nadleśnictw.

Personalne związki Mysakowskich z Gryblewskimi, którzy w regionie biłgorajskim mieszkali od początku XIX wieku, datują się od 1920 roku. Wtedy to jedna z córek mojego pradziadka Antoniego, Bronisława Mysakowska, wyszła za mąż za wykształconego leśnika i jednocześnie organistę, Eugeniusza Gryblewskiego. Niezwykle bogata w treść korespondencja, powstała w okresie międzywojennym podczas peregrynacji Gryblewskich po Kresach, zainspirowała mnie do opisanie między innymi kresowych losów Eugeniusza i jego rodziny.

Przystępując do pisania niniejszej książki, nosiłem się z zamiarem ocalenia pamięci o członkach rodzin Mysakowskich, Nowakowskich i Gryblewskich, a także Kucharskich za sprawą mojego dziadka Mariana, który pojawił się na ziemi biłgorajskiej pod koniec lat dwudziestych XX wieku. Ludzie ci do niedawna pozostawali w żywej pamięci osób ze starszego pokolenia, których miałem jeszcze możliwość wysłuchać.

Mysakowscy, Nowakowscy i Gryblewscy w XIX i na początku XX wieku były to rodziny wielodzietne, żyjące niekiedy w bardzo trudnych warunkach materialnych i boleśnie doświadczone przez los, zwłaszcza w okresie pierwszej i drugiej wojny światowej. Okres międzywojenny to czas budowania struktur państwowych po 123 latach niewoli, a dla moich przodków i ich krewnych to podejmowanie prób odnalezienia się w nowej rzeczywistości porozbiorowej i powojennej, i zapewnienie bytu najbliższej rodzinie. U Mysakowskich osieroczone przez matkę młodsze dzieci, wobec nieobecności ojca zesłanego na Syberię, były utrzymywane przez starsze rodzeństwo, a także przez ich wujów i ciotki. Sytuacja materialna dzieci po powrocie Antoniego Mysakowskiego z zesłania zasadniczo się nie poprawiła, bo on sam borykał się z własnymi problemami i w latach dwudziestych, i jeszcze w trzydziestych, główny ciężar związany z utrzymaniem i wykształceniem młodszego rodzeństwa spoczywał na Halinie, córce Antoniego, pracującej w Hurtowni Współdzielczej w Biłgoraju.

Niektórzy próbowali szczęścia na Kresach, wiążąc swój los z zatrudnieniem w gospodarce leśnej. Tak było w przypadku Gryblewskich i Nowakowskich, leśników szukających pracy na terenie poleskich nadleśnictw. Pozostali

zatrudnienie znajdowali w przedsiębiorstwach Ordynacji Zamojskiej, szkolnictwie lub w administracji samorządowej.

Moim zamiarem nie było szczegółowe opisywanie dziejów moich przodków i ich bliższych lub dalszych kuzynów. Zależało mi bardziej na ukazaniu losów niektórych spośród tych, którym przyszło żyć i pracować w czasach zaborów i w okresie porozbiorowym, aż do końca drugiej wojny światowej. Inspiracją stała się lektura wspomnianych wyżej listów i innych archiwaliów, które zachowały się w zbiorach rodzinnych. Dla poznania losów rodziny Mysakowskich wielkie znaczenie miało dla mnie odkrycie dziennika starszej siostry mojej babci Haliny – Janiny Mysakowskiej, opisującej zdarzenia z życia rodzinnego od 1912 do końca 1919 roku, czyli schyłku swojego krótkiego życia, zdarzenia przeplatane między innymi krótkimi opisami dramatycznych sytuacji dziejących się w okresie pierwszej wojny światowej. Obraz tamtej rzeczywistości wojennej z punktu widzenia ludności cywilnej uzupełniają listy, pisane głównie przez Stanisławę Mysakowską do męża Antoniego, skazanego w 1915 roku przez carski wojenny sąd wojskowy na bezterminowe zesłanie na Sybir. Wykorzystałem także opowieści jednej z jej córek, stuletniej Jadwigi Karpińskiej, które nagrywałem dyktafonem przed jej śmiercią w 2012 roku. Te źródła uzupełniają dokumenty i listy powstałe w okresie międzywojennym, w czasie okupacji i później, dzięki czemu było możliwe odtworzenie ważnych obrazów z życia bohaterów opowieści, mających niekiedy tragiczny wymiar, zwłaszcza w okresie dwóch okupacji – niemieckiej i sowieckiej.

Pisząc niniejszą książkę dążyłem do formy, która byłaby do takiego stopnia przejrzysta, żeby czytelnik mógł zrozumieć skomplikowane wątki genealogiczne i odnaleźć się w gąszczu powiązań i relacji rodzinnych. Jednocześnie chciałem przedstawić losy niektórych bohaterów w sposób interesujący nie tylko dla osób z kręgu rodzin opisywanych w niniejszej publikacji.

Aby ten cel osiągnąć, postanowiłem podzielić książkę na dwie części, z których pierwsza została poświęcona losom Mysakowskich, Nowakowskich i po części Kucharskich, za sprawą mojego dziadka Mariana Kucharskiego – męża Haliny z Mysakowskich. Natomiast w drugiej części przedstawiam perypetie rodziny Gryblewskich, na kanwie legend, różnych dokumentów, a przede wszystkim licznej, niezwykle interesującej korespondencji, w znacznej części autorstwa Eugeniusza Gryblewskiego. W korespondencji tej, kierowanej do najbliższych, zwłaszcza do żony Bronisławy, odnajdujemy między innymi obrazy życia zwykłych ludzi, szukających szczęścia na Kresach w czasach II Rzeczypospolitej i boleśnie doświadczonych podczas sowieckiej i hitlerowskiej okupacji.

INDEKS OSÓB

- Abramowicz, znajomy Nowakowskich 195
 Ackerman Jona 289
 Aleksander II, car Rosji 58
 Anders Władysław 191, 204, 211, 213, 214
 Antosz, pracownik Hurtowni „Społem” 220
 Aspis Adam 299
 Auffenberg Maurycy 75, 83, 243
 Awrumele, kuzyn Isaaca Bashevisa Singera 32

 Barczok Irena zob. Nowakowska Irena
 Bartek, furman 78, 107, 110, 111, 119
 Basińska Józefa Marianna zob. Gryblewska Józefa Marianna
 Bazyli, współpracownik Eugeniusza Gryblewskiego 337
 Bechtold, Szwajcar, zarządca majątku w Kołbieli 200, 202
 Beethoven Ludwig van 335
 Biekierman (Bekierman), mierniczy z Polesia 316, 318
 Bielak, pracownik Hurtowni „Społem” 220
 Bierut Bolesław 407
 Bogacki Stanisław 160
 Boretti Teofil 45
 Borkowscy, właściciele Bończy 25
 Borkowski, ps. Tadeusz 210
 Bortnowski, sekretarz Nadleśnictwa Sarny 294
 Brodowski Jan 63, 65, 68, 69, 70, 82, 101, 127, 186, 245, 246, 254, 262, 272, 275, 276, 344
 Bromirski Antoni 244
 Bulwer-Lytton Edward 347

 Chajka, mieszkanka Dorotycz 315
 Chamiec Seweryn 257
 Chomicka (Homicka) Elżbieta, zob. Gryblewska Elżbieta
 Chopin Fryderyk 335
 Ciosmak, znajomy Antoniego Mysakowskiego 84, 91
 Czaczka Franciszka z Rucińskich 269, 273
 Czarik, sowiecko-żydowski pisarz 288
 Czarnopyś Jan 46, 47
 Czarnopyś Zofia z Nowakowskich 45–47, 168
 Czartoryscy 263
 Czechowski Leon 33, 308
 Czekalska Władysława zob. Mysakowska Władysława
 Czekan Franciszek 260

 Dankl Viktor 75, 76, 83, 86, 87, 111, 243
 Dąbrowska Elżbieta zob. Nowakowska Elżbieta
 Dąbrowska Hanna (Anna) z Gryblewskich 7, 146, 148, 241, 242, 246–249, 261–264, 266, 269, 274, 277, 278, 290, 295, 297, 304, 307, 308, 310, 321,

- 329, 368, 371, 377, 378, 380, 383,
385–389, 391, 396, 397, 401, 402,
405, 408, 409, 412, 419, 422, 423
- Dąbrowski Jan 84, 111
- Dąbrowski Tomasz 119
- Dekier (Dekerowska, Dekker, Deuker)
Emilia Wilhelmina zob. Rucińska
Emilia Wilhelmina
- Deresz Maria 410, 411
- Dobrowolski, podpułkownik rosyjski 89
- Dobrzańscy 157
- Dobrzański Bolesław 156, 157
- Dołgorukowa, księżna 346
- Dziadkowiczowie, rodzina ziemiańska
324
- Dzikowska Bolesława z Nowakowskich
59, 65, 66, 79, 82, 109, 113
- Dzikowski Wiktor 109
- Ehrlich Ludwik 181
- Einstein Albert 287
- Fefer, sowiecko-żydowski pisarz 288
- Fihulski Antoni 35
- Filipowicz, znajomy Eugeniusza Gryblew-
skiego 351
- Fleszarska Agnieszka zob. Gryblowska
Agnieszka
- Fleszarska Regina 252
- Flor Piotr 256
- Franciszek Ferdynand, arcyksiążę Habs-
burg 75
- Franciszek Józef I, cesarz Austro-Węgier
243
- Frankiel, administrator z Rzeczek 328
- Garbacz Alina z Kucharskich 7, 12, 147,
148, 166, 178, 184, 403, 422, 423
- Garbacz Józef 169
- Garbacz Krzysztof 38, 64, 170, 183, 251,
258, 259, 316, 345, 374
- Garbacz Maria ze Stępnów 7, 169, 174
- Garbaczowie 7, 251
- Garbaczowie Józef i Maria 169, 174
- Garbacz Stefania (Okoniewska Stefania)
136
- Garbacz Tadeusz (Eugeniusz) 133, 174
- Geisler Krzysztof 22
- Gębska Barbara 406
- Głowacki A., świadek w procesie Anto-
niego Nowakowskiego 60
- Głowacki A., wydawca pocztówek 137
- Gniewkowski Józef 218
- Godebska Weronika zob. Samborska
Weronika
- Gorajscy, właściciele Biłgoraja 14
- Gorajski Adam, założyciel Biłgoraja 14,
270
- Grodzicki Józef 44
- Gryblewscy 7–9, 14, 28, 53, 209, 242, 247,
255, 256, 260, 263, 264, 278, 282,
293, 295, 301, 303, 305, 307, 308,
312, 314, 315, 343, 373, 377, 390,
391, 395, 396, 405, 406, 409, 419,
422
- Gryblewscy Eugeniusz i Bronisława 241,
269, 293, 303, 304, 346, 409
- Gryblewscy Józef i Jadwiga 245, 247, 269,
274, 275
- Gryblewscy Karol i Teresa 260
- Gryblewscy Zygmunt i Emilia 292, 299,
301, 330, 331, 373
- Gryblewska Aleksandra 263, 265
- Gryblewska Amelia (Aniela) 247, 248,
269, 271, 274–276, 281, 282, 307,
317, 342, 378, 379, 412
- Gryblewska Bronisława Michalina
z Mysakowskich 8, 9, 67, 68, 70,

- 88, 93, 96, 101, 126–129, 145, 146,
166, 168, 169, 241, 248, 293–297,
299, 301, 302, 305, 307, 308, 310,
312, 314–316, 318, 321–325, 329,
330, 333, 335–344, 350, 361–363,
367–369, 375, 378, 380, 385,
396–398, 401, 407–409, 412, 419
- Gryblewska Elżbieta z Chomickich
(Homickich) 248, 248–251, 254,
256, 260
- Gryblewska Emilia z Siomów 276, 290,
291, 299, 301, 373, 409, 412, 419
- Gryblewska Hanna (Anna) zob. Dąbrow-
ska Hanna (Anna)
- Gryblewska Jadwiga zob. Kuta Jadwiga
- Gryblewska Jadwiga z Rucińskich 262,
265, 266, 274, 276, 342, 379, 412
- Gryblewska Józefa Marianna z Basińskich
264
- Gryblewska Katarzyna zob. Rucińska
Katarzyna
- Gryblewska Maria Anna 276, 331, 409,
412
- Gryblewska Teresa z Onuszkiewiczów
(Onyszkiewiczów) 260, 264, 265
- Gryblewski Antoni Jan 256
- Gryblewski Antoni, syn Karola 263, 264
- Gryblewski Eugeniusz Michał 8, 9, 145,
241, 243–249, 269, 275–280, 282,
283, 289, 290, 292–295, 298–301,
303, 305, 308–313, 316, 318–321,
323, 324, 327, 328, 330–333, 335,
337, 338, 340–342, 344, 346,
349–354, 356–359, 361, 363–367,
372–377, 379, 381, 384–386, 391,
394–396, 398, 399, 406, 408, 419
- Gryblewski Henryk 269
- Gryblewski Józef 247, 262–266, 268, 270,
274, 290, 342, 343
- Gryblewski Kacper Józef zob. Gryblewski
Józef
- Gryblewski Karol Ludwik 260–265
- Gryblewski Lechosław, ps. Nemo 146,
148, 166, 295, 304, 310, 321, 326,
329, 368, 371, 378, 380, 385, 391,
396–409, 419
- Gryblewski Tadeusz, ps. Kordian, Ostoja,
Przemko 276, 293, 331, 373,
409–413, 419
- Gryblewski Wincenty Hipolit 256
- Gryblewski Wojciech 248–256, 260, 264,
414
- Gryblewski Wojciech, syn Karola 263
- Gryblewski Zbigniew 373, 409, 410, 412
- Gryblewski Zygmunt Aleksander
246–248, 269, 272–276, 289–291,
293, 299, 302, 305, 307, 317, 319,
321, 331, 342, 343, 373, 409, 412
- Gryblowscy Łukasz i Agnieszka 252
- Gryblowska Agnieszka, córka Łukasza
252
- Gryblowska Agnieszka z Fleszarskich 251
- Gryblowska Zofia z Rzeczyckich 252
- Gryblowski Łukasz 251, 252
- Haller Józef 139, 169
- Harasimowicz, pracownik „Społem” 220
- Hawelka Emilia 58
- Hawelka Paulina zob. Nowakowska
Paulina
- Hermański Wincenty zob. Siuchnicki
Karol
- Herzl, żydowski dziennikarz 287
- Hinch Adam 266
- Hindenburg Paul von 86
- Hitler Adolf 200
- Hoffmann, sowiecko-żydowski pisarz 288
- Homicka Franciszka z Kalicińskich 249

- Homicki Joachim 249
- Hötzendorf Franz Conrad von 84
- Hryć, gajowy z Soszyczna 326, 328
- Humer Adam 213
- Hussar Bohdan 19
- Jamontt-Krzywicki Ryszard 210, 212–216
- Jastrzębski Roman, ps. Ślepowron 384
- Jaworowski, ksiądz 172
- Jaworscy 155
- Jaworski Bolesław 155–157
- Jaworski Kazimierz 171
- Jezierski Roman zob. Pilecki Witold
- Jeż-Jarecki Władysław 28
- Jordan, wg przekazu I mąż Zofii Nowakowskiej 46
- Józef Ferdynand, arcyksiążę austriacki 83, 111
- Józef II, cesarz Austrii 53
- Jurkowski Jan 395
- Kalicińska Franciszka zob. Homicka Franciszka
- Kalinuszkina, porucznik rosyjski 88
- Kamińska Iwona 190–192
- Kamińska Elżbieta z Nowakowskich 188, 189
- Kamińska Janina 219–221
- Kamiński Andrzej 22, 189, 199
- Kamiński Czesław, ps. Głaz, Lot, Janusz 398, 400
- Kandl Jechezkiel 134
- Karczewska Wanda 157
- Karpińscy 420
- Karpińscy Stanisław i Jadwiga 12, 151
- Karpińska Barbara 148, 151, 403
- Karpińska Jadwiga Joanna z Mysakowskich 7, 9, 12, 68, 74, 88, 93, 96, 99, 100, 101, 111, 120, 123, 125, 126, 130, 141, 145, 146, 149, 151, 153, 169, 175, 194, 245, 344, 345, 361, 404, 408, 409, 420, 421, 423
- Karpiński Jerzy 38, 51, 98, 148, 151, 403, 423
- Karpiński Piotr 115, 186
- Karpiński Stanisław 151, 153, 169, 361, 420
- Kaucki Maksymilian 212–215
- Kazimierz, partyzant, znajomy Gryblewskich 395, 396
- Kazimierz Wielki, król Polski 255
- Kiebański Stanisław, ksiądz 93, 114, 117, 119
- Kielczewscy 274
- Kielczewska, prawd. żona Józefa Kielczewskiego 343
- Kielczewski Józef 19, 154
- Kierdejowicz Wańko, starosta chełmski 25
- Kiliński (ps.), NN 390
- Kisłów, inżynier leśny 334
- Klopstein Dorota z Grunwaldów 46
- Klopstein Jan Marcin 46
- Kochańska Zofia z Nowakowskich 59, 113, 119
- Kogutniak, administrator ze Świętej Woli 334
- Kołodziej Anna 207
- Kołodziej Grażyna z Lenckich 207
- Koman Zygfryd zob. Stegliński Józef
- Komorowski Tadeusz, ps. Bór 210
- Kondrasiukowie Lucjan i Tadeusz 411
- Kondratiew, pułkownik rosyjski 89
- Konowałow, mierniczy z Polesia 316, 323–325, 333, 334, 341
- Konowałowowie 325, 337
- Kotliński Jan 171
- Kotłowska Halina 107
- Kozakiewicz, producent mebli 336, 337

- Koza, pracownik „Społem” 220
- Kozłów, kołchoźnik 190
- Kozłowski Edward, ps. Jastrzębiec 386
- Krasicki Ignacy 133
- Kraszewski Józef Ignacy 51, 322
- Kronenberg Abraham 131, 134
- Kropka, mieszkaniowiec Dorotycz 315
- Kroze, pracownik leśnictwa na Kresach 334
- Królikowski Łucjan 191
- Krukowska Zofia 407
- Krupowicz Antoni zob. Lech Witold
- Krywecki, mierniczy z Polesia 334
- Krześniak Remigiusz 260
- Krzos Jan 16
- Krzywicki Ryszard zob. Jamontt-Krzywicki Ryszard
- Kubitz von, leśniczy 299
- Kucharscy 7–9, 14, 22, 151, 159, 162, 251, 419, 422, 423
- Kucharscy Marian i Halina 11, 13, 21, 167–169, 180, 420, 422
- Kucharscy Tadeusz i Joanna 22, 162
- Kucharska Alina zob. Garbacz Alina
- Kucharska Bogumiła (Maszewska Bogumiła) 168, 403
- Kucharska Eugenia zob. Płaczek Eugenia
- Kucharska Eugenia z Businów 155, 166, 179, 419
- Kucharska Halina Bogusława z Mysakowskich 8, 9, 11, 13, 19, 20, 26, 46, 68, 80, 85, 92, 95, 123–127, 130, 151, 153–155, 157, 159, 165, 166, 168, 172, 173, 175, 176, 179, 180, 181, 219, 220, 223, 224, 241, 244, 302, 305, 310, 312, 314, 316, 329, 330, 341–344, 361, 367–369, 404, 409, 420
- Kucharska Joanna z Sapińskich 13, 142
- Kucharska Joanna z Woszczyńskich 157, 168, 178
- Kucharska Wanda (Bielińska Wanda) 148, 166, 403
- Kucharska Wanda z Puchalskich 22
- Kucharski Antoni 163
- Kucharski Feliks 157, 158, 234
- Kucharski Feliks, ksiądz 159, 162, 163, 179
- Kucharski Marian Zachariasz 8, 9, 11, 13, 21, 151, 157, 159, 162, 163, 165, 166, 168, 171, 175–180, 224, 361, 422
- Kucharski Mieczysław Romuald 155, 157, 159, 162–166, 176–179, 419
- Kucharski Mieczysław, syn Mariana 13, 155, 179
- Kucharski Tadeusz 168
- Kucharski Tadeusz, syn Mariana 22, 179
- Kurkowska-Spychajowa Janina 207
- Kuta Jadwiga z Gryblewskich 331, 409, 412
- Kutuzow Michał, książę smoleński 16
- Kwieciński Czesław 155
- Kwitko, sowiecko-żydowski pisarz 288
- Lajchterowie 134
- Lass Emma Zofia de 207
- Lassoń Magdalena zob. Nowakowska Magdalena
- Lech Witold, ps. Jabłoński 398, 400
- Lejman Jakub 22
- Lejman Katarzyna z Malczewskich 22
- Lejman Tekla zob. Mysakowska Tekla
- Lencka Barbara zob. Nowakowska Barbara
- Lencka Emma z Sucheckich 207
- Lencka Grażyna zob. Kołodziej Grażyna
- Lencki Bogusław 207
- Lenin Włodzimierz Iljicz 359
- Lepecki Mieczysław 265

- Lesicki Mikołaj 25
 Leszczyński, przyjaciel Eugeniusza Gryblewskiego 299
 Lewicka Danuta z Szerszenowiczów 65, 79, 113, 155
 Ligaj Agnieszka zob. Mysakowska Agnieszka
 Lincker A., naczelnik w Ministerstwie Skarbu 151
 Linsingen Alexander 84
 Lipiec, pracownik „Społem” 220
 Liwo, kadet 77
 Lubiński, leśniczy 377
 Lubliner Dawid 16, 18
 Lubomirski Eugeniusz 26
 Ludendorff Erich 86

 Łaniak Dominik 35, 37
 Łukaszewicz, znajomy Eugeniusza Gryblewskiego 321

 Maciejewska Teofila zob. Mysakowska Teofila
 Mackensen August von 111, 112
 Majkow, inżynier 308, 334
 Makowiecka Wanda 16
 Malczewska Katarzyna zob. Lejman Katarzyna
 Malhomme Angela (Aniela) Karolina z de Villiers 263
 Malhomme Franciszka z Pomorskich 263
 Malhomme Leon 263, 264
 Malhomme Ludwik Franciszek 263
 Malhomme Maria z Raciborskich 263
 Malhomme Mikołaj Ludwik 263
 Małakowscy 406, 407
 Marchewka Katarzyna zob. Nowakowska Katarzyna

 Maria Magdalena, święta Kościoła katolickiego 256, 260
 Markisz, sowiecko-żydowski pisarz 288
 Maszewska Magdalena 422
 Matraś Franciszek, ksiądz 24, 25
 Matraś Wacław 19
 Matyja, pracownik „Społem” 220, 221
 Mazurek Bronisław 218
 Mazur Jadwiga 151
 Mazurkiewicz Kazimierz 35
 Mełamed Zelig 288
 Mendelssohn-Bartholdy Felix 287
 Michalak F., kolega Eugeniusza Gryblewskiego 243, 245, 246, 277, 278, 281, 282
 Michalski Zbigniew, ps. Pilar 386
 Mickiewicz Adam 51
 Mickiewiczowie 367
 Miedynski Aleksander Iwanowicz 391–393
 Mierzejewska Jadwiga, ps. Danuta 214, 215
 Mikołaj II, car Rosji 99
 Mikulski Jerzy zob. Gryblewski Lechosław
 Milewski Jan, ps. Jan 210
 Miłaszewski Tadeusz zob. Gryblewski Tadeusz
 Misztala, mieszkanka Dorotycz 315
 Miszyk Barbara 407
 Morawska Maria 172
 Mościcki Ignacy, prezydent RP 368
 Mroczek, pułkownik 406
 Mróz Jan 257
 Müller Ryszard 173
 Mysakowscy 7–9, 14, 22, 28, 34, 38, 39, 53, 72, 78, 107, 114, 119, 169, 170, 251, 255, 278, 295, 343, 419, 422, 423

- Mysakowscy Antoni i Stanisława 85, 96, 98, 146
- Mysakowscy Jan i Teofila 23, 26, 28, 38, 94, 110
- Mysakowska Agnieszka z Ligajów 170, 172, 173, 420
- Mysakowska Bronisława Michalina
zob. Gryblewska Bronisława Michalina
- Mysakowska Halina Bogusława zob. Kucharska Halina Bogusława
- Mysakowska Helena, profesor medycyny 23
- Mysakowska Irena Kazimiera zob. Szarzyńska Irena Kazimiera
- Mysakowska Jadwiga Joanna, zob. Karpińska Jadwiga Joanna
- Mysakowska Janina Władysława 9, 67–72, 76, 78–80, 83–85, 87–89, 91–93, 95, 97, 100, 101, 102, 106, 109, 110, 111, 113, 114, 117, 119, 120, 122–124, 126, 127, 141, 151, 244, 245, 246, 278, 282, 284
- Mysakowska Maria Ignaca zob. Tochman Maria Ignaca
- Mysakowska Maria Józefa (Marychna) 74, 88, 91, 93, 95, 96, 98, 100, 101, 103
- Mysakowska Stanisława z Nowakowskich 8, 9, 34, 39, 47, 67, 68, 72, 74, 88, 89, 91–99, 107, 111, 113, 117, 119, 124, 126, 141, 146, 151, 194
- Mysakowska Stefania Róża zob. Otachel Stefania Róża
- Mysakowska Tekla z Lejmanów 22
- Mysakowska Teofila z Maciejewskich 22
- Mysakowska Teofila z Samborskich 22, 23, 37
- Mysakowska Waleria Marianna zob. Rućcińska Waleria Marianna
- Mysakowska Władysława z Czekałskich 23
- Mysakowski Adolf Onufry 26
- Mysakowski Antoni 22
- Mysakowski Antoni Marek 7–9, 11–13, 21, 23, 26, 34–37, 39, 67, 68, 71, 72, 74, 83–85, 88–92, 94–100, 116–118, 124, 127, 140–144, 146–151, 153, 169, 170, 175, 194, 310, 367, 409, 420
- Mysakowski Feliks 21, 22
- Mysakowski Ignacy Dominik (Lolek) 74, 93, 96, 100, 101, 114, 126, 130, 146, 168
- Mysakowski Jan, najstarszy z rodziny 7, 22
- Mysakowski Jan Nepomucen 21–27, 34, 37, 94, 117, 141
- Mysakowski Janusz 170, 173
- Mysakowski Mikołaj 22, 23
- Mysakowski Stanisław Paweł 74, 93, 95, 96, 100, 126, 130, 146, 170–172, 341, 420
- Mysakowski Stanisław, syn Jana i Teofili 26
- Mysakowski Stanisław, syn Mikołaja i Władysławy, ksiądz 23, 172
- Mysakowski Wacław Ludomir 67
- Nestorowicz Wacław, ps. Kalina 384
- Newton Isaac 350
- Niewiarowski Bolesław 211
- Nizio Feliks 219, 220
- Nizio Jan 219, 220
- Nowakowscy 7–9, 14, 22, 28, 34, 40, 46, 49, 50, 52, 53, 56, 72, 96, 114, 125, 169, 188–191, 193, 194, 199, 202–204, 209, 343, 419–422
- Nowakowscy Antoni i Paulina 59–61, 112, 139

- Nowakowscy Jan i Elżbieta 8, 39, 40, 47,
49, 52, 67, 68, 71, 72, 101, 114, 120,
185, 194, 203, 209, 213
- Nowakowscy Władysław i Kazimiera 120,
121
- Nowakowska Agnieszka z Wiśniowskich
(Wiśniewskich) 42, 43, 50, 52
- Nowakowska Aniela zob. Pierzchalska
Aniela
- Nowakowska Barbara z Lenckich 207
- Nowakowska Biruta 209
- Nowakowska Bogumiła zob. Wyrzykowska
Bogumiła
- Nowakowska Bolesława zob. Dzikowska
Bolesława
- Nowakowska Danuta 188, 190
- Nowakowska Eleonora, żona szambelana
Stanisława Nowakowskiego 249
- Nowakowska Elżbieta, córka Jana Lubo-
mira 188
- Nowakowska Elżbieta z Dąbrowskich 45,
47, 48, 72, 73, 97, 194–197
- Nowakowska Emma z Klopsteinów 45, 46
- Nowakowska Eugenia z Gumkowskich
216
- Nowakowska Helena 68, 72, 113, 114, 194,
195, 197, 204
- Nowakowska Irena, córka Jana Lubomira
188
- Nowakowska Irena z Barczoków 188–192,
204
- Nowakowska Jadwiga zob. Szerszenowicz
Jadwiga
- Nowakowska Jadwiga z Szafrąńskich 194
- Nowakowska Jadziula, córka Dobrosława
200, 203
- Nowakowska Janina z Wójcickich 49, 209
- Nowakowska Józefa 43
- Nowakowska Katarzyna z Marchewków
43
- Nowakowska Kazimiera z Szafrąńskich
72, 120
- Nowakowska Kazimiera z Wójtowiczów
140, 169, 170, 420
- Nowakowska Magdalena z Lassoniów 42
- Nowakowska Maria, córka Jana Kazimie-
rza 52
- Nowakowska Maria, córka Jana Lubomira
188, 190, 191
- Nowakowska Marianna, córka Wawrzyńca
Nowakowskiego 43
- Nowakowska Marianna z Sojków 43
- Nowakowska Paulina z Hawelków 58–60,
65, 66, 113, 132, 345
- Nowakowska Stanisława zob. Mysakowska
Stanisława
- Nowakowska Teodora, córka właściciela
Biłgoraja 14
- Nowakowska Wanda, żona Dobrosława
200–202
- Nowakowska Zofia zob. Czarnopyś Zofia
- Nowakowska Zofia zob. Kochańska Zofia
- Nowakowski Andrzej 188, 190–192
- Nowakowski Antoni 43, 45, 50, 58–61, 64,
66, 79, 112, 132, 140, 422
- Nowakowski Błażej 42, 43
- Nowakowski Bolesław 49–52, 56, 97, 113,
194, 199, 209, 420
- Nowakowski Bronisław 59, 64, 66, 139,
140, 169, 170
- Nowakowski Dobrosław 199–204
- Nowakowski Edward, syn właściciela
Biłgoraja 14
- Nowakowski Franciszek Laurenty 45, 46,
58, 192
- Nowakowski Jan, syn Władysława 121

- Nowakowski Jan Andrzej 188, 189, 192
- Nowakowski Jan Kazimierz 8, 39, 44, 45,
47, 50–52, 56, 58, 67, 72, 79, 88, 97,
119, 194, 195, 197, 204, 373, 422
- Nowakowski Jan Lubomir 49, 50, 61, 62,
115, 185–189, 192, 193, 199, 204,
373, 420
- Nowakowski Janusz 209
- Nowakowski Jerzy, ps. Jureczek 49,
209–216
- Nowakowski Kazimierz 52, 61, 63, 185,
193, 199, 334, 350, 351
- Nowakowski Leszek 202, 204
- Nowakowski Ludwik 43
- Nowakowski Mieczysław Franciszek 49,
50, 93, 99, 101, 107–109, 111, 115,
117, 119, 185, 193, 194, 198–204,
408, 420
- Nowakowski Mieczysław jr 204, 206–209
- Nowakowski Paweł 42, 43
- Nowakowski Przemysław 204, 206
- Nowakowski Ryszard 215
- Nowakowski Stanisław 59, 61, 64, 66, 112,
113, 284
- Nowakowski Stanisław, szambelan, właściciel Biłgoraja 14, 15, 30, 125, 132,
249, 343–345
- Nowakowski Szymon 43
- Nowakowski Tomasz 43
- Nowakowski Wawrzyniec Paweł Józef 39,
41–43, 47, 50, 58
- Nowakowski Władysław 72, 88, 93, 120,
408
- Nowakowski Zbigniew 199, 201–203, 363,
364, 408, 420
- Oczyniew (Oczyniów), geometra z Polesia
308, 316, 334, 335
- Olędzki, podleśniczy 299
- Onuszkiewicz (Onyszkiewicz) Teresa
zob. Gryblewska Teresa
- Orłowicz Mieczysław 303
- Orłowski Antoni 252
- Orsetti Maria 22
- Ossoliński Marcin 255
- Ostrowska Bronisława 336
- Otachel Albin 146
- Otachel Stanisław 127, 128
- Otachel Stefania Róża z Mysakowskich 23,
94, 96, 127, 147
- Pakolescy 305
- Pasternak Zdzisław 413
- Pawężka J., znajomy Antoniego Mysakowskiego 149
- Pełka Jan 305, 312, 314–316
- Perec, pisarz żydowski 286
- Pierchalscy 88, 93
- Pierchalska Aniela z Nowakowskich 49,
68, 88
- Pierchalski Kazimierz 188
- Pierchalski Mieczysław 49, 195
- Pietrzakówna Maria 172
- Pilecki Witold 211–213, 215, 216
- Piłsudski Józef, ps. Wiktor 59, 392
- Piotr I, car Rosji 353
- Piotrowski, znajomy Gryblewskich 341
- Plato Janina 411
- Plehwe Paweł von 83, 243
- Plucińska, nauczycielka u Zygmunta Gryblewskiego 299, 301
- Płaczek Adam 179
- Płaczek Eugenia z Kucharskich 155, 157,
162, 166, 168, 178, 419, 422
- Płackiewicz Antoni, ksiądz 249
- Płanson, generał-major rosyjski 89
- Płatonow Walerian 14
- Płużański Tadeusz 212–215

- Pogorzelski, pułkownik 156
 Pokutyński, wuj Mariana Kucharskiego 163
 Polakiewicz Celestyn 197
 Poletyło Jan 26
 Poletyło Pelagia 26
 Poletyłowie, właściciele Bończy i Siennicy
 Różanej 25, 26
 Pomorska Franciszka zob. Malhomme
 Franciszka
 Potoccy, właściciele Biłgoraja 14
 Potoccy, właściciele Bończy 25
 Prokopowicz, podpułkownik rosyjski 89
 Pruszyński Antoni 304
 Przysiężniak Franciszek, ps. Ojciec Jan 410,
 412, 413
 Pytlak Maria, służąca 95, 107, 110, 114

 Raciborska Maria zob. Malhomme Maria
 Radziński Leopold 197
 Radziwiłł Udarlyk Krzysztof 249
 Rakoczy, książę Siedmiogrodu 261
 Rej Mikołaj 26
 Rohutniccy 335
 Rokiccy 308
 Romanow Mikołaj Mikołajewicz, wielki
 książę 93
 Rosochaczowa, mieszkanka wsi 244
 Rowecki Stefan, ps. Grot 174, 210, 211
 Różańska Janina 151
 Różycki, pracownik Hurtowni „Społem”
 213
 Różycki Witold 212
 Rucińscy Władysław i Katarzyna 266
 Rucińska Emilia Wilhelmina z Dekierów
 (Dekerowskich, Dekkerów, Deuke-
 rów) 265, 266
 Rucińska Franciszka zob. Czaczka Fran-
 ciszka
 Rucińska Jadwiga zob. Gryblewska Jadwiga
- Rucińska Katarzyna z Gryblewskich 263,
 266
 Rucińska Waleria Marianna z Mysakow-
 skich 26, 404
 Rucińska Zdzisława (Ziemisława) z Toka-
 rzewskich 266–268
 Ruciński Władysław 266–268
 Ruciński Zdzisław 266
 Rulikowski Henryk 22
 Rulikowski Włodzimierz 50, 193, 199
 Rybka Stanisław 85, 91, 149
 Rydel Lucjan 154
 Rzeczycka Zofia zob. Gryblowska Zofia

 Salza Anton 75
 Samborska Teofila zob. Mysakowska Teofila
 Samborska Weronika z Godebskich 22
 Samborski Piotr 22
 Saniewski Antoni 257, 260
 Sankowska Zofia zob. Kochańska Zofia
 Sankowski, kuzyn Bronisławy Gryblewskiej
 333
 Schwartzstein, sowiecko-żydowski pisarz
 288
 Selim II, sułtan z dynastii Osmanów 353
 Serafin A., znajomy Antoniego Mysakow-
 skiego 149
 Seweryn Chamec 256, 257
 Sienkiewicz Henryk 51
 Sienniccy, właściciele Bończy 25
 Siennicki Mikołaj 25, 26
 Sieradzki Makary 212, 213
 Singer Baszewa 31
 Singer Isaac Bashevis 31, 286, 287
 Singer Izrael Jozua 288
 Singer Mosze 31
 Sioma Emilia zob. Gryblewska Emilia
 Siuchnicki Karol, ps. Dąb 386, 390, 391,
 398

- Sławicki, hrabia 346
- Sojka Marianna zob. Nowakowska Marianna
- Sołłohub, hrabia, właściciel majątku na Kresach 331
- Spinek, mieszkaniec Werek 319
- Spinoza, niderlandzki filozof 287
- Spytek z Tarnowa, właściciel dóbr krzeszowskich 255
- Stachnik Franciszek 76
- Stach, przyjaciel Janiny Mysakowskiej 106, 107, 110
- Stach, znajomy Gryblewskich 333
- Stalin Józef 359
- Stanisław August Poniatowski, król Polski 14, 30, 344
- Stankiewicz, właściciel cyrku 113
- Staroń Mateusz 210
- Stefan Batory, król Polski 14
- Stegliński Józef, ps. Cord 180, 181
- Sterligow Ilja 106
- Stępień Lucjan 191
- Stępnio wie 7
- Straszewicz Stefan 355
- Strzyżowski Jan 267
- Suchecka Emma zob. Lencka Emma
- Suchodolscy, właściciele Bończy 25
- Suchowierz Wincenty 271
- Sudoł Tomasz 100
- Swidziński, mieszkaniec Dorotycz 315
- Szafrąńska Jadwiga zob. Nowakowska Jadwiga
- Szafrąńska Kazimiera zob. Nowakowska Kazimiera
- Szancer Jan Marcin 208
- Szarzyńska Irena Kazimiera z Mysakowskich 68, 93, 96, 100, 120, 126, 146–148, 169, 176, 181, 295, 299, 341, 367, 368, 403, 404, 419, 420
- Szarzyński Andrzej, syn Waleriana 181
- Szarzyński Andrzej (z Wiednia) 22, 42, 46, 312, 423
- Szarzyński Jerzy 181
- Szarzyński Stanisław 181
- Szarzyński Walerian, ps. Waler 169, 180, 181, 367, 419
- Szczukowie, właściciele Biłgoraja 14
- Szelągowska Maria 211–213
- Szerszenowicz Danuta zob. Lewicka Danuta
- Szerszenowicz Jadwiga zob. Wesołkowa Jadwiga
- Szerszenowicz Jadwiga z Nowakowskich 59, 120, 344, 345, 420
- Szerszenowicz Jan 60, 66, 80, 81, 107, 109, 155, 343, 344
- Szerszenowiczowie 78, 79, 107, 109, 343, 344, 420, 421
- Szerszenowiczowie Jan i Jadwiga 79
- Szimszen, kuzyn Isaaca Bashevisa Singera 32
- Sztajner, żołnierz (Czech) 114
- Sztumberk-Rychter Tadeusz, ps. Żegota 181
- Szwalbe Stanisław 406
- Szwerdszarf Szmuel Eljah 134, 288
- Szwob Karol 54
- Szymański, sekretarz Nadleśnictwa Sarny 315
- Świątkowski Wacław 29
- Tarnowski, właściciel majątku w Tarnobrzegu 163
- Tarnowski Stanisław 28
- Tochman Maria Ignaca z Mysakowskich 23, 147
- Tochman Paweł Marceli 23
- Todros, biłgorajski zegarmistrz 287, 288

- Tokarzewska Zdzisława (Ziemisława)
zob. Rucińska Zdzisław (Ziemisława)
- Trzecieński Bronisław 142
- Ulkan Alfred 351, 352
- Usov Bolesław, ps. Konar 181
- Villiers Angela (Aniela) Karolina de
zob. Malhomme Angela (Aniela)
Karolina
- Wakszał Lipa 134
- Wala, mieszkanka Dorotycz 315
- Wąsek Hieronim 176
- Wesołkowa Jadwiga z Szerszenowiczów
46, 58, 60, 79, 107, 109, 112, 119,
140, 421, 422
- Wielopolski, hrabia, właściciel dóbr
w Chrobrzu 159
- Wirecki Andrzej Tadeusz, zob. Gryblewski
Tadeusz
- Wiśniewski, nauczyciel 154
- Wiśniowska (Wiśniewska) Agnieszka,
zob. Nowakowska Agnieszka
- Władysław IV Waza, król Polski 255
- Włodek Józefa zob. Woszczyńska Józefa
- Włodek, kuzyn lub znajomy Gryblewskich
319, 330, 342
- Woronowicz Halina 151
- Woszczyńska Joanna zob. Kucharska
Joanna
- Woszczyńska Józefa z Włodków 157, 161
- Woszczyński Marcelli Stanisław 157, 160
- Woszczyński Stanisław 159
- Wójcicka Janina zob. Nowakowska Janina
- Wójtowicz Kazimiera zob. Nowakowska
Kazimiera
- Wyrzykowscy 114, 195, 209
- Wyrzykowska Bogumiła z Nowakowskich
52, 68, 113, 115, 153, 195, 197, 295,
296
- Wyrzykowski Stanisław 111, 113, 115,
203, 204, 295, 296, 408
- Zahorowska Antonina zob. Zamoyska
Antonina
- Zamoyscy 30, 54, 59, 60, 111, 199, 252,
257, 266
- Zamoyscy Tomasz i Teresa 60
- Zamoyska Antonina z Zahorowskich 256
- Zamoyska Teresa z Michowskich 32
- Zamoyski Aleksander 253
- Zamoyski Jan, kanclerz 32, 60, 247, 255,
261, 270
- Zamoyski Jan, ostatni ordynat 176, 177
- Zamoyski Maurycy 56, 57, 200, 289
- Zamoyski Michał 247
- Zamoyski Stanisław Kostka 263
- Zamoyski Tomasz 54, 252
- Zanoni, postać literacka 347
- Zawada, mieszkaniec Dorotycz 315
- Zdziechowski, znajomy Gryblewskich 341
- Zielińska Irena 156, 157
- Zosia, służąca 342
- Zwinogrodzki, mierniczy z Polesia 316,
334
- Zygmunt August, król Polski 261
- Żuchowski Wojciech 22, 266
- Żuchowski, znajomy Antoniego Mysakow-
skiego 84, 91

INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH

- Aczyńsk 99, 117, 142
 Afryka 1 91
 Aleksandrowice 4 3
 Aleksandrów 117, 290, 410
 Aleksandrów Łódzki 173
 Altajski Kraj 189
 Ameryka Południowa 64
 Ameryka 169, 286
 Annopol 111
 Astrachan 354
 Auschwitz-Birkenau 19, 212, 218
 Austria 53, 91, 120, 243, 277, 278, 286
 Austro-Węgry 14
 Azowskie Morze 353, 354
- Baku 354
 Bałtyk 321
 Banachy 40, 49
 Baranowicze 294, 364, 409, 410
 Bedoń 185
 Belgia 207
 Bełzec 83, 182
 Bereźno 304
 Biała Łada, rzeka 14, 131, 269
 Biała Podlaska 61, 109, 344
 Biała Podlaska, powiat 21
 Białka, rzeka 123
 Białoruś 140, 301, 393
 Białostoczczyzna 169, 241, 242, 371,
 373-375, 384, 385, 391, 396, 397,
 407, 409, 419
- Białowieska, Puszcza 373
 Białowieża 356, 363, 364, 368, 371, 373,
 375, 377, 396, 406
 Białystok 277, 278, 342, 377, 378, 380,
 383, 384, 391, 396-398, 400, 401,
 404, 407, 408
 Białystok, powiat 384, 390
 Bielsk Podlaski 373, 384, 386
 Biłgoraj 7, 8, 11, 12, 14-19, 28-32, 47,
 49, 63, 65, 68-72, 75-78, 82, 85,
 97, 100, 107, 109, 113, 119, 120,
 123-125, 127, 130-132, 134-137,
 140-142, 144, 147, 148, 151,
 154-157, 159, 164-171, 173-178,
 180-183, 185, 186, 195, 217, 219,
 222-224, 242-251, 254-257, 262,
 269, 272, 276, 286-288, 295, 302,
 303, 310, 312, 318, 330, 333, 340,
 341, 343-345, 354, 357, 358, 361,
 362, 368, 370, 377, 396, 397, 403,
 408, 409, 412, 419, 420, 422, 423
 Biłgoraj, powiat 7, 18, 20, 28, 29, 53, 69,
 71, 75, 76, 84, 85, 116, 164, 166,
 177, 182, 218, 219, 289, 294, 349,
 361
 Biłgorajska, Równina 14
 Biłgorajska, ziemia 8
 Biłgorajsczyzna 7, 28, 29, 39, 169, 276,
 285, 349
 Biszczka 28, 168, 176
 Blizna 320

- Bodaczów 83
 Bojadła 412
 Bombla 277, 383, 386-390, 394, 395,
 397-399, 402, 405, 406
 Bończa 24, 25, 27
 Borowiec 8, 39, 40, 47, 49, 52, 67, 193
 Boryszowice (ob. Borszowice) 25
 Bozek 346
 Brody 266
 Bronna Góra 351
 Brześć nad Bugiem 114, 311, 323-325,
 329, 330, 332, 333, 337
 Brzozowiec 263
 Bug, rzeka 21, 22, 79, 111, 115, 217,
 243, 301
 Bukowa, rzeka 29
 Bukowina 28
 Busko Zdrój 64, 163
 Butlerowszczyzna 375
 Bychawa 112
 Bydgoszcz 163, 421
 Bytom 367, 412
- Carycyn 354, 359
 Celestynowska, ziemia 209
 Celestynów 22, 192, 194-197, 199, 200,
 203, 204, 242, 274, 408, 409,
 420, 422
 Charków 209, 269, 288
 Chełm 21, 26, 71, 106, 172, 333
 Chełm, gubernia 76, 116
 Chełm, powiat 116
 Chełmszczyzna 22
 Chroberż 159
 Chrzanów 170, 172, 420
 Ciosmy 33, 39, 52, 67, 113
 Czarna Białostocka 377, 385
 Czarna Łada, rzeka 257
 Czarna Wieś Kościelna 390
- Czarne, Morze 354
 Czechosłowacja 214
 Czerwiszcze 330, 333
 Częstochowa 207
 Czołki 338
- Dachau 23
 Daleki Wschód 141
 Dąbrowica 311
 Dereźnia 117
 Derylaki 101
 Dębina 40, 46
 Dęblin 87, 89, 91, 99, 114, 163, 171
 Dniepr, rzeka 302
 Dobrosławka 333
 Dobryń 114
 Don, rzeka 353, 354, 359, 360
 Dońsk 354, 359
 Dorohusk 142-144
 Dorotycze 295, 298, 299, 303, 308,
 310, 312, 314, 315, 398
 Drohobycz 163
- Egejskie, Morze 393
 Elbląg 255
 Europa 30, 75, 139, 287, 393
- Falenica 214-216
 Flisy 411
 Frampol 29, 77, 174, 290, 411
 Francja 139, 393
 Fryzja 270
- Galicja 30, 39, 75, 86, 87, 103, 105,
 111, 177, 278
 Gallipoli 393
 Garbatka 171, 172
 Garwolin 263
 Gdańsk 207, 209, 255

Gdynia 13, 98, 423
 Generalna Gubernia 178, 409
 Głowno 180
 Głuchów 43, 45
 Goraj 111, 182
 Gorczewo zob. Hoszczewo
 Gorlice 100, 105
 Górecko Kościelne 276, 290, 409, 410
 Gózd 200, 201, 203
 Graba 410
 Grabarka 109
 Grodno 390
 Grodno, powiat 384

 Hacka Planta 293, 330
 Hajnówka 153, 371, 373
 Harasiuki 37
 Horyniec 83, 188
 Horyń, rzeka 302
 Hoszczewo (Goszczewo) 294
 Hrubieszów 243
 Hrubieszów, powiat 116
 Hucnia, gajówka 336
 Huta Krzeszowska 7, 8, 12, 26-28, 32,
 33, 35, 37, 39, 40, 52, 53, 67, 69,
 72, 74, 76, 78, 84, 86, 91, 93-95,
 97, 102, 106, 113, 114, 117, 119,
 122, 126, 146, 149, 175, 176,
 244, 282, 294, 341
 Huta Nowa
 Huta Plebańska, część wsi Huta Krze-
 szowska 32, 146, 147, 149
 Huta Podgórna 32
 Huta Stara 32

 Imperium Rosyjskie 7, 14, 116, 141,
 285
 Irkuck 262, 265
 Issa, rzeka 364

 Iwacewicz 324, 329
 Iwaniska 47
 Iwanogród, zob. Dęblin

 Janów 332, 337
 Janów k. Sokółki 390
 Janów, gmina 390
 Janów Lubelski 29, 75, 84, 107, 124,
 174, 243, 290, 420
 Jarosław 400, 411
 Jasło 269
 Jekaterynburg 99
 Jenisejsk, gubernia 92, 99
 Józefów Biłgorajski 52, 117
 Jugosławia 207

 Kałacz 360
 Kamień Koszyrski, powiat 323, 330,
 337
 Kanada 191, 192
 Kaspijskie, Morze 353, 354
 Kaukaz 142
 Kazachstan 187, 373
 Kędzierzyn-Koźle 22, 423
 Kielecczyzna 8, 39, 40, 47, 178, 194,
 401
 Kielce 46, 157-159, 163, 165
 Kijów 46, 159, 218, 288, 393
 Kiszyniów 61
 Klemensów 83
 Kobylka 262, 264
 Kocudza 290, 291, 410
 Kolonia Sól 264
 Kolsko 412
 Kołbiel 56, 193, 199-201, 203, 207, 209
 Komarów 83, 243
 Korycin 383, 396
 Korycin, gmina 390, 398, 399, 405
 Korytków 107

Kosobudy 54, 185
 Kosów Poleski 294, 320, 331, 337
 Kosów Poleski, powiat 293, 308, 309, 316, 330
 Kotki 163
 Kowel 303, 324, 325, 329, 338
 Kozielsk 187
 Krakotka 367
 Kraków 39, 159, 176, 207, 248, 257, 269
 Krasnobród 114
 Krasnoarmiejsk 360
 Krasnojarsk 99, 118
 Krasnystaw 112
 Kraśnik 8, 52, 71, 72, 75, 83, 111, 112, 193, 194, 243
 Kresy 185, 289, 295, 300, 311, 323, 331, 361, 367, 373
 Krosno 86
 Królestwo Polskie 30, 33, 39, 40, 43, 53, 69, 75, 83-85, 105, 106, 110, 114, 116, 118, 141, 243, 257, 260, 265
 Krym 393
 Krynki 390
 Krzeszów 28, 30, 32, 53, 75, 86, 97, 100, 182, 243, 244, 246, 253, 254, 255, 260, 282, 283, 293
 Księstwo Warszawskie 33, 249
 Księżpol 28
 Kurpiowska, Puszcza 30
 Kuryłówka 411
 Kwaśiłów 25

 Lasy Janowskie 8, 53, 74, 217, 411
 Lasy Lipskie 411
 Leoncin 264
 Lida 410
 Litwa 248, 249
 Lubelska, ziemia 115
 Lubeka 406
 Lubelszczyzna 7, 22, 27, 29, 40, 72, 75, 76, 79, 84, 100, 105, 106, 112, 120, 217, 243, 248, 249, 286, 349, 351, 368, 373, 397, 412, 420
 Lublin 15, 22, 23, 34, 35, 37, 46, 67, 71, 83, 84, 88, 91, 93, 97, 99, 101, 111, 112, 114, 123, 131, 171, 172, 177, 178, 217, 218, 249, 250, 261, 266, 352, 405, 408-412, 419
 Lublin, gubernia 23, 105, 116, 132
 Lwów 23, 111, 114, 140, 253, 265, 333

 Łada, rzeka 30, 157
 Łańcut 86
 Łańcut, powiat 412
 Łązek Ordynacki 123, 124
 Łomy 405
 Łomża, gubernia 116
 Łopuszno 168, 178
 Łosiniec 117
 Łódź 140, 173, 180, 185, 420, 421
 Ługawik 189
 Łukowa 8, 39
 Łukowa, gmina 47
 Łuniniec 303

 Maciejowice 263
 Majdan 77
 Majdan Księżpolski 117
 Majdanek, zob. Lublin
 Małopolska 255
 Mandżuria 141
 Markowicze 155
 Martyniki 163
 Mazowsze 195, 199
 Mazury 204
 Metz 263
 Michalin 320, 329
 Michalów 56, 264

- Mickiewicze 367
 Miechocin (ob. dzielnica Tarnobrzega) 163
 Mińsk 288
 Młodzawy 46
 Modliborzycze 85, 174
 Mokrzychów (ob. dzielnica Tarnobrzega) 157
 Mołdawia 61
 Momoty 12, 13, 101, 151, 169, 175, 411, 420
 Montmorency 393
 Moroczno 185
 Moskwa 99, 141, 359
 Mozyrz 302
 Murnau 212
 Mysłachowice 43, 58

 Nagłowice 26
 Narewka 373
 Nasielsk 421
 Nida, rzeka 159
 Nielisz 80, 83, 193
 Niemcy 179, 243, 261, 371, 373, 378, 412
 Niemczyn 377, 378, 383, 390, 396, 398, 400, 405
 Niemowicze, gmina 312, 314
 Nietków 412
 Nisko 86
 Niżny Nowogród (Niżny Nowgorod) 354
 Nowa Sól 412, 413, 419
 Nowiny 76, 78, 80, 83, 93, 101, 107, 109-111, 114, 117, 119, 193
 Nowogródek 364
 Nowonikołajewsk 142
 Nowosybirsk 99
 Nowy Dwór Mazowiecki 264
 Obroc 247, 263, 264, 269, 270
 Ociesięki 40, 42, 43, 45, 47
 Odessa 163
 Olędrow zob. Sól
 Osiek 163
 Ostaszów 187
 Ostki 303
 Ostrów-Komorowo 410
 Osuchy 181, 217, 419
 Otwock 197, 420
 Owruć 302

 Palestyna 321
 Panama 66, 139
 Panasówka 262
 Paryż 392, 393
 Paszczyzna 76
 Perm 354
 Piaski 320
 Pina, rzeka 188
 Pińczów 159
 Pińsk 185, 188, 329, 374, 400
 Piotrkowice 159
 Pisz 207
 Planta 294, 328, 333
 Płoki 39, 40, 42, 43, 47
 Płusy 28
 Pniewno 346
 Podkarpacie 410
 Podlasie 277, 372, 393
 Podzamczysk 405
 Polesie 145, 185, 194, 199, 242, 248, 290, 291, 294, 295, 298, 301, 302, 304, 307, 309, 314, 316, 342, 363, 372, 373
 Polska zob. Rzeczpospolita
 Polska Góra 66, 113
 Pomorze 176, 395, 396
 Pomorze Zachodnie 185, 204
 Poryto we Wzgórzu 411
 Potok 28, 253, 254, 256, 263, 265
 Potok Górny, gmina 76

Potok Łosiniecki, rzeka 52, 117
 Poturzyn 50, 199
 Poznań 293, 401, 405, 412, 419
 Prospichina 117, 140
 Prusy 86, 378
 Pruszków 157, 207
 Prypeć, rzeka 301, 302
 Przemyska, ziemia 255
 Przemyśl 86, 91, 246, 278
 Przesławka 405
 Puck 68, 420
 Puck, powiat 421
 Puławy 263
 Pustotew zob. Bończa
 Puszcza Solska, wieś 15, 135, 154, 248,
 253-260, 266
 Puszcza Solska, gmina 176, 177

 Rabenstein an der Pielach, gmina 278
 Racibórz 413
 Radawczyk 22
 Radom 44, 171, 172
 Radomsko 312, 316
 Radošnica [Radecznica] 77
 Raków 43, 45, 47
 Rawa Ruska 75
 Rejowiec 171, 329, 420
 Rembertów 216
 Rio de Janeiro 139
 Rosja 11, 29, 61, 91, 93, 94, 100, 103,
 105-107, 110, 114-116, 140-142,
 145, 149, 189, 195, 243, 301
 Rostów 360
 Roztocze 29, 52
 Rožnówka, folwark (ob. dzielnica Bił-
 goraja) 14, 15, 18, 109, 132, 133,
 249, 343-345
 Równe 303, 310
 Różana 320

 Rudki 40, 71, 72
 Rudnik 86, 122, 123, 219
 Ruskie Piaski 171
 Rzeczk 323, 327-329, 341

 Rzeczpospolita 9, 109, 123, 141, 149,
 187, 212, 243, 285, 286, 289, 321,
 349, 350, 363, 405
 Rzeszowszczyzna 411, 412
 Rzeszów 86, 269, 413

 Samara 354
 San, rzeka 28, 30, 53, 86-88, 100, 101,
 243-246, 255, 277, 283
 Sandomierz 163
 Sankt Petersburg 393
 Sanocka, ziemia 255
 Saratów 354
 Sarny 145, 290, 292-295, 301, 303, 304,
 307, 310-312, 314, 315, 317, 326,
 335, 338, 339, 398
 Sarny, powiat 309, 312
 Sieniawa 28
 Siennica Różana 23, 25-27
 Sitkówka 163, 165
 Sitno 323, 325, 329
 Sławatycze 21
 Słonim 352, 363-366, 375-377, 410
 Słonim, powiat 367
 Słucza, rzeka 294, 295, 298, 302, 304,
 308, 314, 315
 Słupsk 22
 Smolin 83
 Sokal 253
 Sokółka 405
 Sokółka, gmina 390
 Sokółka, powiat 383, 384, 386-390, 400
 Solska, Puszcza, 28, 30, 32, 74, 137, 180,
 199, 205, 217, 411

Sopot, rzeka 181
 Sosnowiec 157
 Soszyczno 323-325, 337, 338
 Sól 88, 93, 94, 96-98, 101, 117, 185, 244-247, 263, 264, 269, 270, 274, 290, 294, 310, 342, 343, 377, 378
 Spała 368, 369
 Stalingrad 360
 Stara Wieś k. Celestynowa 408
 Stara Wieś k. Kołbieli 56, 58, 193, 194, 200, 203, 204
 Starobielsk 187, 209
 Staszów 162, 163, 168
 Staw Noakowski-Kolonia 171
 Steinklamm 278, 279, 282
 Stepań 304
 Stołpce 331
 Stutthof 212
 Sufczyn 207
 Susiec 93, 119
 Susiec, gmina 52
 Syberia (Sybir) 8, 9, 11, 12, 61, 74, 89, 92, 99-101, 117, 141-143, 145, 153, 169, 187-192, 242, 260, 262, 264, 295, 341, 373, 396, 412
 Szczara, rzeka 364
 Szczepreszyn 56, 78, 84, 107, 110-112, 193, 253, 263, 265, 286
 Szundry 352, 363, 364, 367
 Śródziemne, Morze 321
 Świeciechów 111
 Świerże 21-23, 27, 28
 Święta Wola 329, 334, 350
 Świętokrzyskie, Góry 47, 367
 Tanew, rzeka 28-30, 49, 75, 83, 111, 117, 154
 Tarnobrzeg 157, 163
 Tarnogród 28, 75, 134, 146, 154, 157, 168, 182, 260-262, 265, 270, 310, 361
 Tarnów 255
 Telechany 323, 328, 329, 333
 Tomaszów 208
 Tomaszów Lubelski 8, 47, 50, 72, 75, 88, 110, 111, 114, 120, 174, 193, 243, 247, 248, 251-253, 286
 Tomaszów Lubelski, powiat 75, 116, 349, 361
 Toruń 163, 352
 Trzebinia 39
 Turek 46
 Turzyniec 265, 270
 Ukraina 141, 288, 298, 301, 412
 Ulanów 28, 265
 Ursynów (ob. dzielnica Warszawy) 140
 Urzędów 112
 Wałcz 185
 Warszawa 30, 32, 45, 46, 48, 53, 58, 59, 64, 66, 81, 86, 112, 114, 123, 134, 139, 140, 157, 159, 160, 163, 192, 200, 201, 204, 206-210, 212-214, 216, 223, 242, 244, 262, 264, 266, 276, 286, 305, 315, 331, 343, 349, 351, 352, 355, 359, 397, 405, 408, 419, 421, 423
 Werblinia 421
 Werki 320
 Węgry 214
 Widuchowa 163
 Wiedeń 22, 42, 120, 282
 Wielącza 83
 Wieprz, rzeka 83, 247
 Wileńszczyzna 320
 Wilkołaz 112

Wilno 311, 320
Winnica 393
Wisła, rzeka 79, 83, 86, 111, 112, 163,
219
Wisłoka, rzeka 100
Władystok 99
Włochy 139
Włodawa 140
Włodzimierz 113, 324, 325
Włodzimierzec 304

Włoszczowa 163
Wołga, rzeka 353, 354, 359, 360
Wołkowysk 400
Wołkowysk, powiat 384
Wożańsko-Doński, Kanał 357-359
Wołyń 66, 113, 115
Wołyńska, ziemia 297
Wozuczyn 276
Wólka Pokłonna 40, 43, 45, 47
Wronki 293, 401, 404, 405, 413
Wysokie 79, 107
Wysokie Mazowieckie 384
Wyżnianka, rzeka 112

Villa Santino 393

Zabłocie 325
Zagumnie 40, 49
Zamojszczyzna 169, 177, 193, 194, 199,
201, 203, 205, 261
Zamość 15, 60, 71, 83, 111, 132, 157,
171, 245, 253, 256, 261, 263, 264,
266, 267, 271, 329, 368
Zamość, powiat 349, 361
Zawada 83, 325
Zawadki 40, 52, 53, 76, 88, 114, 117, 119
Zawiercie 157, 159, 163
Zawiszcowskie, jezioro 374
Zdroje 377-379, 383, 391, 398, 405, 406
Zemling 281, 282
Zielona Góra 412
Ziołowo 333, 334, 336
Związek Radziecki 142, 353, 3593 373
Zwierzyniec 31, 50, 53, 54, 56, 59, 60,
64, 66, 78-80, 112, 115, 122, 137,
142, 154, 155, 177, 182, 185, 247,
261, 263, 264, 266, 268, 269, 328,
420

Żytno 312, 315

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

*Mysakowscy.
Nowakowscy i Kucharscy*

	Wstęp	7
I	Refleksje biłgorajskie przy kuferku pradziadka Antoniego	11
II	Z dziejów rodziny Mysakowskich	
	Ziemia chełmska – początki	21
	Peregrynacja z ziemi chełmskiej do biłgorajskiej.	
	Przystanek Huta Krzeszowska	26
III	Z dziejów rodziny Nowakowskich.	
	Śladami wędrówki z podkrakowskich Płoków do lasów	
	Ordynacji Zamojskiej	39
IV	Antoni Mysakowski i Stanisława Nowakowska.	
	Początek nowego życia	67
V	Mysakowscy i Nowakowscy w obliczu Wielkiej Wojny	75
VI	Wiosna 1915 roku. Dramat skazańca Antoniego Mysakowskiego i jego rodziny	89
VII	Wielka ofensywa wojsk sprzymierzonych.	
	Ewakuacja i powroty	105
VIII	Koniec Wielkiej Wojny.	
	Bronisława Nowakowskiego i Antoniego Mysakowskiego	
	powroty z daleka	139

IX	Teatralne pasje i droga Mariana Kucharskiego do Biłgoraja	153
X	Wojenne dramaty Mysakowskich i Kucharskich	169
XI	Nowakowscy w obliczu dwóch okupacji	185
	Sybiracki los rodziny Jana Lubomira Nowakowskiego	187
	Droga Nowakowskich do Celestynowa i mord leśników	193
	Ci, co przeżyli – Przemysław i Mieczysław (junior) Nowakowscy	204
	Dramatyczny los Jerzego Nowakowskiego	209
XII	Koniec okupacji Biłgoraja przez Niemców i nadejście Armii Czerwonej	217
	Tablice genealogiczne	226

CZĘŚĆ II

Gryblewscy

	Wstęp	241
I	Szkic do dziejów rodziny Gryblewskich	
	Zapiski o młodym Gienku	243
	W mrokach przeszłości – legenda i rzeczywistość	246
	Los rodziny zesłańca Karola Ludwika Gryblewskiego i sprawa Pana „Malona”	260
II	Jeniecka dola Eugeniusza Gryblewskiego	277
III	Polesie – Gryblewskich „ziemia obiecana”	285
IV	Bandyckie napady i kłopoty Eugeniusza Gryblewskiego	307
V	Pomysły wynalazcze Eugeniusza Gryblewskiego	349
VI	Powrót Eugeniusza Gryblewskiego na Kresy	361
VII	Wojenny los Gryblewskich	371
VIII	Koniec białowieskiego epizodu. Konspiracja, śmierć i więzienie	383
	Tablice genealogiczne	414
	Poślowie	419
	Bibliografia – wybór	425
	Indeks osób	429
	Indeks nazw geograficznych	441

TO JEST FRAGMENT KSIĄŻKI
WYDANEJ NAKŁADEM

AGENCJI WYDAWNICZEJ

Z CAŁĄ NASZĄ OFERTĄ WYDAWNICZĄ MOŻNA
ZAPOZNAĆ SIĘ NA STRONIE:

agencjawydawniczapdn.pl

.....

..... OPOWIADAMY O HISTORII MIEJSC, RZECZY I LUDZI

..... DOKUMENTUJEMY, BY OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

..... NASZE KSIĄŻKI DAJĄ WIEDZĘ I REFLEKSJĘ

agencjaPDN
wydawnicza